

Onderwerp: **Notitie Reikwijdte en Detailniveau t.b.v. Milieueffectrapport windlocaties gemeente Diemen en Nota van beantwoording zienswijzen**

Datum: 23 januari 2023
Portefeuillehouder: M. Sikkes-van den Berg
Team: Ruimtelijk Beleid
Steller: M. Schmid
 +31 203144719
 Markus.Schmid@diemen.nl

Wat is de voorgeschiedenis en de concrete aanleiding van de informatie?

Op 20 september 2022 is het college akkoord gegaan met de Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) t.b.v. het Milieueffectrapport (MER) windlocaties gemeente Diemen. Tevens heeft het college kennis genomen van het erbij behorende communicatie- en participatieplan en is de Concept NRD vrijgegeven voor het indienen van zienswijzen. In de NRD staan de uitgangspunten, de hoofdpzets van het onderzoek inclusief fasering, de te onderzoeken milieuaspecten, de wijze van onderzoek en de hoofdpzets van de communicatie en participatie.

Eenieder kon zes weken lang, van 23 september tot 5 november 2022, zienswijzen indienen op de reikwijdte en het detailniveau van het voorgenomen milieuonderzoek. Er zijn 46 zienswijzen binnengekomen bij de gemeente.

Er is nu een Nota van beantwoording zienswijzen opgesteld waarin alle zienswijzen van een antwoord zijn voorzien. Daar waar de zienswijzen ertoe aanleiding geven is de NRD aangepast.

Ligt aan de informatie een collegebesluit ten grondslag?

Ja, datum: 23 januari 2023

Samenvatting

In deze tabel vatten we enkele belangrijke thema's samen waarover veel zienswijzen zijn ingediend.

Thema's	Antwoorden van de gemeente
Geluidsoverlast: er zijn veel zorgen geuit over het geluid van windturbines. De zorg is dat dat geluid bovenop de reeds bestaande geluidsoverlast van snelwegen, spoor, vliegverkeer en schepen op het Amsterdam-Rijnkanaal komt.	• In het MER zal ingegaan worden op de geluidbelasting van de omgeving door de plaatsing van eventuele windturbines. Dit zal gebeuren aan de hand van geluidsberekeningen voor verschillende opstellingen van windturbines in de zoekgebieden. Hieruit volgen gebieden waar bepaalde niveaus van geluidbelasting gelden bij verschillende manieren om windturbines in de zoekgebieden te plaatsen. • De opeenstapeling van geluidsbronnen (cumulatie) zoals wegen en spoorwegen wordt hierbij meegenomen. • Vliegverkeer ontbreekt op de geluidbelastingkaarten voor Diemen omdat dit niet van toepassing is voor Diemen op grond van de richtlijnen van het rijk. In het MER wordt gezien in hoeverre hier toch rekening mee kan worden gehouden. • De geluidbelasting van scheepvaartverkeer is geen onderdeel van het landelijke rekenmodel voor het opstellen van de geluidbelastingkaarten. In het MER wordt gezien in hoeverre hier toch rekening mee kan worden gehouden. • Indien bronnen niet gemodelleerd kunnen worden, zullen deze kwalitatief beschouwd worden in de effectbeoordeling van cumulatief geluid.

Normen voor geluid en afstand: zorgen over gebrekkige geluids- en afstandsnormen en de wetenschappelijke onderbouwing.	Het Diemer uitgangspunt is dat er wordt uitgegaan van de landelijke normering. Daar is momenteel onduidelijkheid over. Naar verwachting zal er in 2023 meer duidelijkheid komen over de in het vervolg te hanteren normen.
Natuurbescherming: wordt er in de onderzoeken voldoende rekening gehouden met natuurwaarden? Er zijn ook enkele natuurcompensatie gebieden in de omgeving van de wind zoekgebieden. Hoe wordt daarmee rekening gehouden?	Het uitgangspunt van de gemeente Diemen is dat windturbines er alleen kunnen komen als dat verantwoord is voor mens en natuur. Binnen het MER worden de effecten op zowel beschermde natuurgebieden (Natura 2000 en NNN) als beschermde soorten meegenomen. Natuurcompensatiegebieden worden op deze twee manieren ook meegenomen in het MER. Zowel de ligging van de zoekgebieden in beschermde natuurgebieden, als de impact van de plaatsing van windturbines op bijv. waardevolle flora en fauna in de omgeving (waaronder in natuurcompensatiegebieden) wordt in beeld gebracht.
Recreatie: het Diemberbos is een geliefd gebied om in te recreëren. Hoe wordt er in de onderzoeken rekening gehouden met recreatie en met volkstuinen?	In het MER zullen de (mogelijke) effecten op de recreatieve waarde als beoordelingscriterium worden toegevoegd aan het beoordelingskader. De beoordeling vindt plaats ten opzichte van de referentiesituatie. De referentiesituatie is de situatie die in de toekomst ontstaat zonder dat de windturbines worden geplaatst. Recreatiegebieden (waaronder de bestaande volkstuinencomplexen) maken onderdeel uit van de referentiesituatie.
Draagvlak: er worden twijfels geuit over het draagvlak.	Het uitgangspunt van de gemeente Diemen is dat windturbines er alleen kunnen komen als dat verantwoord is voor mens en de natuur. Om daar meer zicht op te krijgen wordt nu een MER opgesteld. Het MER beschrijft de milieueffecten (gevolgen) van windturbines. Toetsing (willen we het, is er genoeg draagvlak?) vindt niet plaats in het MER maar in besluitvorming over het te nemen ruimtelijke besluit. Het MER zet de milieueffecten op een rij op grond waarvan democratisch gekozen volksvertegenwoordigers (in dit geval de Diemer raadsleden) een 'ruimtelijk besluit' kunnen nemen. Bewoners worden op diverse momenten betrokken bij het opstellen van het MER en ook bij het te nemen ruimtelijke besluit.
Communicatie en participatie: deze waren (en zijn) volgens sommige indieners van zienswijzen onvoldoende. Slechts een heel klein deel van de Diemenaren is betrokken.	De gemeente doet haar best om zoveel mogelijk inwoners, bedrijven en organisaties te betrekken. Participatie: • De zoekgebieden zijn de uitkomst van een uitgebreid participatieproces dat in het kader van de Regionale Energiestrategie (RES) is doorlopen. • De zoekgebieden zijn vervolgens opgenomen in de Omgevingsvisie Diemen 2040. Ook hier is een intensief participatieproces gevolgd. • Ook bij dit m.e.r.-proces hoort een participatietraject. Op drie momenten worden er bijeenkomsten georganiseerd. Op twee momenten is er de mogelijkheid om zienswijzen in te dienen. • Tenslotte zijn er straks mogelijkheden voor participatie in aanloop naar het ruimtelijk besluit / het raadsbesluit. Communicatie: • Over het vrijgeven voor zienswijzen van de NRD is begin september 2022 uitgebreid gecommuniceerd. • Er is o.a. een persbericht gepubliceerd waarin de start van het m.e.r.-traject, de NRD en de zienswijzenprocedure zijn aangekondigd en iedereen wordt uitgenodigd voor de inloopavond op 12/10/2022. • Er is een brief verstuurd naar omwonenden van de windenergie zoekgebieden. De gemeenten Gooise Meren en Amsterdam werden ingeschakeld en hebben zelf de eigen inwoners rondom de Diemer zoekgebieden geïnformeerd.

	Een overzicht van alle communicatie is opgenomen in de Nota van zienswijzen (bij 3.1).
Weespersluis: huidige bewoners van Weespersluis maken zich zorgen over de komst van windturbines. En toekomstige bewoners kunnen niet meepraten.	Onderdeel van het MER is de beschrijving van de referentiesituatie. Dit is een beschrijving van hoe (de omgeving van) het plangebied eruit ziet richting 2040/2050. In het MER zal de beoordeling van de effecten gebeuren ten opzichte van deze referentiesituatie. Dit betekent dat bij de beoordeling van de geluidsbelasting, slagschaduw en andere effecten de voltooiing van alle bouwactiviteiten in Weespersluis zullen worden meegenomen.
Diemen en Amsterdam: Ook Amsterdam onderzoekt de mogelijkheden voor windenergie. Hoe is de afstemming onderling en hoe wordt er voorkomen dat omwonenden straks dubbel worden belast?	Amsterdam en Diemen zijn zich ervan bewust dat mogelijke plannen voor windturbines in de twee gemeenten - zeker in de Diemerscheg - niet los van elkaar kunnen worden gezien. Het Diemer m.e.r.-proces is gekoppeld aan een ruimtelijk besluit van de gemeente Diemen en heeft daarom als onderzoeksgebied de zoekgebieden op Diemens grondgebied. De Diemer gementeraad kan geen besluit over het grondgebied van een andere gemeente nemen (en andersom). Amsterdam laat ook een MER opstellen, over de eigen zoekgebieden. Amsterdam en Diemen houden elkaar goed op de hoogte van alle stappen in het proces, en waar mogelijk wordt er ook samengewerkt. Er zijn wel verschillen in de opzet van de onderzoeken. In Diemen zijn de zoekgebieden bijvoorbeeld klein en vrij duidelijk begrensd. In Amsterdam wordt op een globalere schaal gekeken naar alle zoekgebieden rond Amsterdam. Als in een latere fase blijkt dat uit beide MER-onderzoeken geschikte lokaties voor windturbines komen, dan zal nader worden verkend hoe de ruimtelijke inpassing kan worden vormgegeven.
Hoogte van windturbines: De businesscase van turbines lager dan 146 meter is krap (vanaf 200 meter is meer gangbaar). Indien windturbines binnen de zoekgebieden gewenst zijn, is de kans op realisatie groter wanneer de turbines hoger dan 146 meter mogen/kunnen zijn. Daarnaast is de verkrijgbaarheid van 'kleine' turbines van <146 meter beperkt.	Het Luchthavenindelingbesluit Schiphol (LIB) is een wet. Dit maakt het voor de gemeente Diemen niet zinvol om onderzoek te doen naar windturbines met een hoogte die wettelijk gezien niet mogelijk zijn. Voor het m.e.r. wordt daarom uitgegaan van turbines met een tiphoogte van 145 meter (ashoogte van 90 meter en rotordiameter van 110 meter). Mochten er in de toekomst ontwikkelingen plaatsvinden waardoor het plaatsen van hogere windmolens mogelijk wordt, dan houden we de mogelijkheid open om dit in een volgende (project-) fase nader te verkennen.

Afbakening zoekgebieden

Tijdens de ronde tafel met stakeholders over de concept NRD Windlocaties gemeente Diemen op 12/10/2022 zijn vragen gesteld over de logica achter de begrenzing van de Diemer zoekgebieden voor windturbines. Hoe zijn de vijf zoekgebieden in de concept NRD tot stand gekomen? Kan met kennis van nu nog eens goed worden gekeken naar de exacte begrenzing?

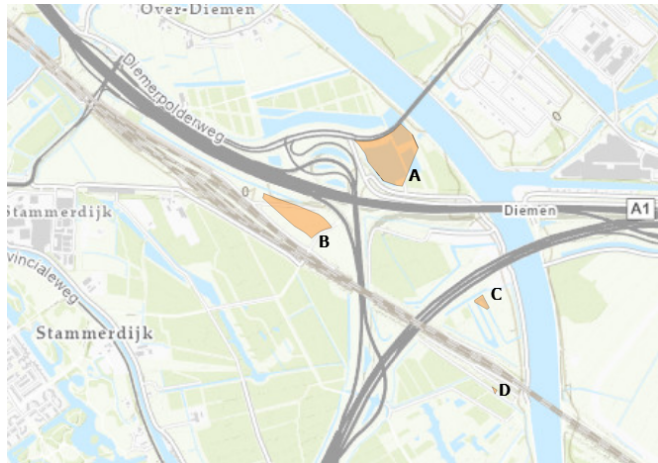
Een reconstructie van het proces dat tot de vijf gebieden in de NRD heeft geleid, heeft enkele onvolkomenheden aangetoond, waarop besloten is om beperkte aanpassingen te doen aan de begrenzing van drie zoekgebieden van het m.e.r..

Zoekgebieden A t/m E uit de concept NRD.

Het betreft de volgende wijzigingen:

1. Binnen de begrenzing van zoekgebied B bevindt zich een weg op het talud. Dit deel moet geen onderdeel zijn van het onderzoeksgebied. Zoekgebied B wordt verkleind door de oeverlijn als nieuwe grens te hanteren.
2. De zoekgebieden A en B uit de concept NRD zijn overblijfselen van langere stroken die naar aanleiding van de motie van de raad op 120 meter afstand langs de zware infrastructuur zijn getrokken. De ruimte tussen A en B kent op basis van eerder onderzoek (Pondera, 2020) geen harde belemmeringen. Het gebied tussen A en B is relatief klein. Om een zorgvuldige afweging over de effecten van windturbines te kunnen maken worden A, B (aangepast volgens wijziging 1) en het tussengelegen gebied samengevoegd tot één onderzoeksgebied (in de nieuwe kaart gebied A).
3. Voor zoekgebied C van de Concept NRD (in de nieuwe kaart gebied B) bleek onterecht rekening te worden gehouden met een elektriciteitshuisje. Dit gebied is daarom verruimd.

Definitieve zoekgebieden A t/m D.

De relatief kleine aanpassingen leiden, op basis van de fysiek beschikbare ruimte, niet tot meer of minder mogelijkheden voor het plaatsen van windturbines. Het samengevoegde gebied A heeft bijvoorbeeld ruimte voor maximaal één turbine, gelijk aan voormalig gebieden A en B die te dicht op elkaar gelegen waren om beide tegelijk te kunnen benutten.

Aanpassingen in de NRD

Daar waar de zienswijzen ertoe aanleiding gaven werd de NRD aangepast.

Belangrijkste aanpassingen:

- Duidelijkheid over een maximale tiphoogte van windturbines (145 meter).
- Kleine wijzigingen aan de zoekgebieden (deze leiden niet tot meer of minder mogelijkheden voor windturbines)
- Aandacht voor Weespersluis (inclusief kaart van Weespersluis na voltooiing)
- Effecten op recreatie (inclusief volkstuincomplexen) toegevoegd aan het beoordelingskader
- Toevoegen kwalitatieve beschouwing aanlegfase (denk aan bouwwegen) als beoordelingscriterium.

Vervolg

De milieuonderzoeken t.b.v. het MER lopen door tot in de zomer. Volgens de planning komt in september het Concept MER gereed. Dan volgt wederom een zienswijzenprocedure en zal de Commissie MER het onderzoek toetsen. Het raadsbesluit over een Addendum bij de Omgevingsvisie Diemen 2040 staat gepland voor december 2023.

Ter inzage in iBabs

- Aangepaste Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) t.b.v. MER windlocaties gemeente Diemen
- Nota van beantwoording zienswijzen
- Verslag informatiebijeenkomst bewoners
- Verslag ronde tafel

- EINDE -